

Posvítíme si na světlo

Dovolil jsem si, vážení a milí kolegové, vypůjčit titulky našeho dnešního písemného setkávání z jedné sympatické knížky, kterou jsem jako malý rád čítával. Pravda, nebyla věnována liturgii, bohoslužbě, teologii apod., nýbrž technice a vynálezům, ale líbila se mi. Snad mi tedy odpustíte vy i autoři oné knížky.

V loňském roce jsme se zabývali symboly a symbolikou spíše všeobecně. Ted', řekl bych, nastal čas, abychom se zaměřili konkrétně na jednotlivé symboly. A jak již nadpis napovídá, bude to symbol z nejvýraznějších a nejvýznamnějších, totiž světlo.

Proč zrovna světlo? Proč by ne! Symbolika světla a tmy je jedna z nejstarších na světě, společná snad všem kulturám a srozumitelná každému člověku. Takovým symbolům se učeně říká „archetypy“, ale tím si nemusíme lámat hlavu. I v křesťanství mají své místo a svůj význam, a v rámci bohoslužby i své použití.

Vyznáváme přece víru v Krista, který je Světlo ze Světla. Je psáno, že Bůh přebývá v nepřístupném světle (1 Tim 6,16). A nejspíše jsme v těchto dnech, v době Vánoc, zaslechli slova ze začátku Janova evangelia: „To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Bylo světlo pravé, které osvětluje každého člověka; to přicházelo na svět.“ (Jan 1,9)

POJĎME SE NA TO PODÍVAT!

Ano, pojďme. Už při příchodu se se světlem setkáváme. Koná-li se totiž slavnostní průvod, neseme v jeho čele kříž doprovázený dvěma svícemi. Tím právě vyjadřujeme své vyznání Krista, o němž koncil prohlásil: „Kristus je světlo národů. Proto tento posvátný sněm, shromážděný v Duchu Svatém, má vřelou touhu hlásáním evangelia všemu stvoření osvitit všechny lidi jasným Kristovým světlem, které září na tváři církve.“ (LG I)

Tytéž svíce přinášíme k ambonu, odkud má být hlášáno evangelium. A přináší-li jáhen nebo kněz evangelia, doprovázíme ho také se svícemi. Ze slov evangelia k nám totiž zaznívá slovo samotného Krista, o němž vyznáváme, že je světlem světa, jak jsme si již řekli. A spolu s autorem žalmu můžeme prohlásit: „Svítinou mým nohám je tvé slovo, světlem na mé stezce.“ (Žl 119,105)

Také na oltáři hoří svíce, jak už jsme o tom svého času hovořili. Minimum jsou dvě – a můžeme použít právě ty, které jsme přinesli v průvodu s křížem. Pokud stojí na výrazných, velkých, vysokých svících, je možné (a mnohdy jedině tak technicky proveditelné) postavit tyto svíce vedle oltáře.

Možná je váš oltář větší; pak nemusí být na škodu umístit na něj svíce čtyři, nebo i šest. Ale prosím pěkně, stavte je tam uvážlivě – tedy především tak, aby bylo vidět na to, co je pro nás nejdůležitější:

slavení eucharistie. Byl by to přece naprostý nesmysl, kdyby světlo místo osvětlování zatemňovalo.

STUJ, SVÍTÍ ČERVENÁ!

Toho jste si už určitě všimli. Svatostánek nebo eucharistická kaple bývá vybavena lampičkou, někdy dokonce malým lustříčkem, ze kterého to červeně září. Říkáme tomu „věčné světlo“. Ne, nemá to souvislost s modlitbou za zemřelé, kvůli nimž prosíme „světlo věčné ať jim svítí“. Chce se tím říci, že toto světélko musí stále svítit, a je-li v něm olejová lampička nebo svíčka, nesmíme ji nechat vyhasnout.

My známe červené světlo z takřka každodenní zkušenosti – ze semaforu. Je pro nás jasným signálem k zastavení. A něco podobného se děje i u „věčného světla“. Označuje totiž přítomnost eucharistického Krista ve svatostánku, v eucharistické kapli. Je pro nás výzvou – zastav se na chvíli; zůstaň na okamžik se svým Pánem a Bohem.

Jeden z největších teologů Romano Guardini se zamýšlí nad světlem, které uvidíme zdálky v opuštěné a ztemnělé krajině. Láká nás k sobě, přitahuje a zve. A tak i nás k sobě může zvat Ten, o němž sv. Jan píše: „Bůh je světlo, a tma v něm vůbec není.“ (1 Jan 1,5) Ať i my žijeme ve světle, jako on je ve světle.

Snad jsem vám to aspoň trochu osvětlil. Tak ať se vám rozsvítí!

Zdeněk Držtka

MISE
MOVARON
díl XV.

Meikal pokračoval v práci, kterou s bratrem započali. Movaron poznal a přijal Krista.

Léta ubíhala. Meikal už nikdy hory neopustil. Svůj život zasvětil duchovnímu životu Movaronců.

Rychle, otec Meikal nás volá k sobě. Prý se chce rozloučit!

Bratři, je na čase, abyste sestoupili z hor. Jděte k národům tohoto světa, žijte Kristovým slovem a buďte pevní ve víře. Nebude to lehké, ale jsem přesvědčen, že přinesete nové světlo do životů mnoha lidí. Sbohem!

Meikalova pohřbu se zúčastnil sám Svatý otec. Movaroni po nějaké době opustili svá města a podle Meikalova přání odešli z hor hlásat Evangelium, kde bude třeba.

KONEC